

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 29/10
10.03.2010. година
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Горана Чавлине, председника већа, Невенке Важић, Анђелке Станковић, Веска Крстајића и Љубице Кнежевић-Томашев, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног П.С, због кривичног дела недозвољена трговина из члана 243. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту правноснажних пресуда Другог општинског суда у Београду К. 603/08 од 10.12.2008. године и Окружног суда у Београду Кж. бр. 781/09 од 23.03.2009. године, у седници већа одржаној на основу члана 422. став 3. ЗКП-а, у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, дана 10.03.2010. године, донео је

П Р Е С У Д У

УВАЖЕЊЕМ захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Србије Ктз. број 573/09 од 03.08.2009. године ПРЕИНАЧУЈУ СЕ правноснажне пресуде Другог општинског суда у Београду К. број 603/08 од 10.12.2008. године и Окружног суда у Београду Кж. број 781/09 од 23.03.2009. године, тако што Врховни касациони суд,

према окривљеном П.С. из Б, улица Ј. број ..., рођеном ... године, у Б, од оца С. и мајке М.

на основу члана 354. тачка 3. ЗКП-а, ОДБИЈА оптужбу да се

„у периоду од неутврђеног дана крајем 1998. па до 30.03.2003. године у Б., неовлашћено и у већем обиму бавио трговином на тај начин што је робу коју је набавио 1998. године и ускладиштио у гаражи у улици А.А. број ... и то: 19402 куглична лежајева, 55 АЦ пумпе, 2 гибња, 23 задња главчина, 40 разводних капа, 96 ламела, 40 полупумпи, 37 пакнова, 48 лежаја точка, 14 вентилатора за „Југо“, 78 платина, 9 плочица, 3 пумпе за воду, 6 амортизера, 43 каиша алтернатора, 31 комад клипних прстенова, 50 гарнитура свећица, 6 летви волана за „Југо“, 22 ланца са ланчаником, 4 чељусти за „Југо“, 24 компакт клипова, 210 хомокинетичких зглобова, 64 корпе квачила, 63 термостата, 4 ретровизора, 25 дихтунг гума и 54 филтер горива, укупне вредности 1.197.660,00 динара, продавао на пијаци у Бубањ потоку, иако за то није имао овлашћење надлежних органа РС, која роба је од њега одузета дана 30.03.2003. године од стране тржишне инспекције, свестан свог дела и желећи његово извршење, те свестан да је његово дело забрањено“,

чиме би извршио кривично дело недозвољене трговине из члана 243. став 1. Кривичног законика,

јер је у смислу одредбе члана 103. тачка 6. КЗ-а наступила застарелост кривичног гоњења.

На основу члана 197. став 1. ЗКП-а, трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Другог општинског суда у Београду К. број 603/08 од 10.12.2008. године, окривљени П.С, оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољене трговине из члана 243. став 1. Кривичног законика за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од пет месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од две године, не изврши ново кривично дело.

На основу члана 63. КЗ-а одређено је да ће се окривљеном, уколико дође до опозива условне осуде, у изречену казну урачунати време проведено у притвору од 13.03.2003. до 18.04.2003. године.

На основу члана 87. став 1. КЗ-а, окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета ближе описаних у изреци те пресуде.

Пресудом Окружног суда у Београду Кж. број 781/09 од 23.03.2009. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног и његовог браниоца и првостепена пресуда је потврђена.

Републички јавни тужилац против ових пресуда подигао је захтев за заштиту законитости Ктз. број 573/09 од 03.08.2009. године, због повреде кривичног закона из члана 369. тачка 3. ЗКП-а учињене на штету окривљеног П.С. са предлогом да Врховни суд уважењем захтева на основу члана 354. став 3. ЗКП-а одбије оптужни предлог Другог општинског јавног тужиоца у Београду Кт. број 535/03 од 18.04.2003. године.

Врховни касациони суд је, пошто је поступљено у смислу члана 422. став 2. и 3. ЗКП-а, у седници већа, којој није присуствовао уредно обавештени Републички јавни тужилац, размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости подигнут, па је одлучујући на основу члана 90. став 1. Закона о уређењу судова („Службени гласник број 116 од 22.12.2008. године), нашао:

Захтев је основан.

Врховни касациони суд налази да се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца основано указује да је правноснажним пресудама против којих је захтев подигнут, повређен кривични закон на штету окривљеног П.С. и то одредба члана 369. тачка 3. ЗКП-а.

Наиме, из списка предмета произлази да је против окривљеног П.С. Други општински јавни тужилац у Београду Другом општинском суду у Београду 18.04.2003. године поднео оптужни предлог Кт. 535/03 због кривичног дела недозвољене трговине из члана 147. став 1. Кривичног закона Републике Србије, да је на главном претресу одржаном дана 10.12.2008. године изменио диспозитив оптужног предлога у погледу чињеничног описа кривичног дела које се окривљеном ставља на терет и правне оцене дела, наводећи да се окривљеном ставља на терет извршење кривичног дела недозвољене трговине из члана 243. став 1. КЗ-а.

Надаље, из списка предмета се утврђује, да је након подношења цитираног оптужног предлога, председник већа првостепеног суда, наредбом, одредио главни претрес, најпре за 29.04.2004. године, који није одржан, а следећи је заказан за 05.05.2004. године, који главни претрес није одржан, нити је заказан наредни главни претрес. Након тога, председник већа првостепеног суда је, дана 09.05.2008. године, наредбом одредио главни претрес за 08.09.2008. године. Дакле, од 05.05.2004. године, за када је био одређен главни претрес који није одржан, па до 09.05.2008. године када је председник већа првостепеног суда донео наредбу за заказивање следећег главног претреса (за 08.09.2008. године), протекао је период дужи од три године, а да за то време није извршена ни једна процесна радња која би била предузета ради гоњења окривљеног, због предметног кривичног дела, па је наступила застарелост кривичног гоњења.

Наиме, за кривично дело недозвољена трговина из члана 243. став 1. КЗ-а, које је окривљеном оптужбом стављено на терет, запређена је новчана казна или затвор до две године, а одредбом члана 103. тачка 6. КЗ-а предвиђено је да се кривично гоњење не може предузети кад протекне три године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко једне године (релативна застарелост кривичног гоњења).

Имајући у виду да одредба члана 104. став 3. КЗ-а прописује да се застарелост прекида сваком процесном радњом која се предузима ради откривања кривичног дела, или ради откривања и гоњења учиниоца због учињеног кривичног дела, то је, по налажењу овога суда, услед непредузимања процесних радњи ради гоњења окривљеног због кривичног дела за које је оптужен, у периоду дужем од три године, почев од 05.05.2004. године (када је одложен претрес), наступила релативна застарелост кривичног гоњења дана 05.05.2007. године.

Будући да није било околности које утичу на обуставу или прекид застарелости кривичног гоњења учиниоца, који би продужили време за наступање застарелости, то се основано захтевом за заштиту законитости указује да је првостепени суд повредио кривични закон – члан 369. тачка 3. ЗКП-а, важећег у време доношења пресуде, (која повреда је предвиђена одредбом члана 369. тачка 2. сада важећег ЗКП-а, сходно одредби члана 100. Закона о изменама и допунама Законика о кривичном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 72 од 03.09.2009. године), доносећи цитирану пресуду, иако је пре њеног изрицања наступила релативна застарелост кривичног гоњења и да с` тога, више није било места даљем вођењу кривичног поступка и доношењу осуђујуће пресуде, тј. изрицању кривичне санкције.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд није отклонио ову повреду кривичног закона, иако је био у обавези да то учини, како по службеној дужности тако и по жалби јер се на исту указивало у жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепене пресуде, па је и тај суд учинио исту повреду кривичног закона на штету окривљеног.

Налазећи да је захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца основан, Врховни касациони суд је, са изнетих разлога, на основу члана 354. тачка 3. ЗКП-а, одлучио као у изреци ове пресуде, истовремено налазећи да, у конкретном случају, није било законског основа да се наведени оптужни предлог одбије решењем, применом члана 441. ЗКП-а, с`обзиром да се такво решење може донети само до заказивања главног претреса, а да се након тога доноси пресуда којом се оптужба одбија.

С`обзиром да је овом пресудом одлучено да се оптужба према окривљеном одбија, то је, на основу члана 197. став 1. ЗКП-а, одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова („Службени гласник Републике Србије“, број 116 од 22.12.2008. године) и члана 425. став 1. ЗКП-а, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,

Председник већа-судија,

Весна Веселиновић, с.р.

Горан Чавлина, с.р.